

УДК 316.334.3

Середа В.В., канд. соціол. наук, доцент, Львівський національний університет імені Івана Франка,

Яхтома О.Я., соціолог, Львівський національний університет імені Івана Франка

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ МОЛОДІЖНИХ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У м. ЛЬВОВІ: ДИНАМІКА ТА АКТУАЛЬНИЙ СТАН

Статтю присвячено висвітленню уявлень львів'ян стосовно особливостей функціонування молодіжних громадських організацій у м. Львові. На базі аналізу глибинних інтерв'ю було сформовано експертний портрет діяльності молодіжних громадських організацій, який у подальшому зіставлявся з уявленнями львів'ян про діяльність молодіжних громадських організацій у їхньому місті. На підставі діахронного порівняльного аналізу було продемонстровано, що городяни мають звужену, але достатньо стійку картину діяльності львівських молодіжних громадських організацій.

Ключові слова: молодіжні громадські організації, експертний портрет діяльності молодіжних громадських організацій, сфери діяльності, види діяльності.

Важливою складовою становлення демократії в Україні є формування громадянського суспільства. Серед різноманіття акторів громадянського суспільства ключову роль дослідники віддають громадським організаціям. Як показують дослідження, громадський активізм є в першу чергу молодіжним явищем, тому у фокусі нашого дослідження будуть саме молодіжні громадські організації (МГО).

Динаміка становлення МГО в Україні характеризується в цілому позитивними тенденціями. У 2012 р., згідно з даними Реєстру громадських формувань, який веде Міністерство юстиції України, в нашій державі існувало вже 71 850 громадських об'єднань (до цього числа сукупно включаються міжнародні, всеукраїнські, місцеві організації, їх філії та відокремлені структурні підрозділи) [1]. Частка молодіжних серед них становить близько 10%. Проте кількісний показник є описовим. Він демонструє певні тенденції, але не дає глибшого розуміння соціального явища. Саме з цією метою у нашому дослідженні було застосовано мультиметодний аналіз.

Метою нашого дослідження є діахронний порівняльний аналіз уявлень львів'ян стосовно особливостей функціонування МГО. Такий підхід дозволяє нам дослідити якісний вимір діяльності МГО. Саме відповідь на запитання: чи помічають (і якою мірою) львів'яни діяльність МГО та яка саме діяльність фіксується у їхній свідомості – може прояснити процеси формування та функціонування громадянського суспільства в місті та регіоні.

Проблематика вивчення МГО (синонімічними є також терміни «неурядові», «недержавні організації», «організації третього сектору») є предметом дослідження багатьох зарубіжних і вітчизняних науковців. Проте більшість дослідників займалися вивченням передусім організаційних і правових аспектів діяльності громадських організацій, розробляли різні класифікації та типології. Інший напрям зосереджувався на вивченні особливостей інституціоналізаційних процесів у формуванні МГО. Менше уваги науковці приділяли вивченню впливу громадських організацій на локальні спільноти.

Серед закордонних авторів, на яких найчастіше посилаються дослідники громадських організацій, можемо назвати Дж. Фішера та Д. Левіса. Вони розглядали громадські організації

як частину громадянського суспільства, що починає формуватись у багатьох країнах і є протиположною до держави та ринку [2; 3].

Серед українських учених найактивніше цю ділянку розробляли В. Барабаш, О. Бень, М. Головатий, В. Головенько, Т. Голубоцька, О. Корнієвський, В. Кулік, В. Якушик.

М. Головатий, В. Головенько, О. Корнієвський та В. Кулік фокусувалися на історико-політичних нарисах молодіжного руху в Україні у ХХ ст. В. Головенько стверджував, що МГО виступають важливим чинником залучення молоді до участі в суспільному житті, також досліджував український молодіжний рух на зламі 80–90-х рр. ХХ ст. [4]. На думку О. Корнієвського, основне завдання МГО полягає в реалізації та захисті різнобічних інтересів молоді, зокрема, специфічних колективних інтересів з метою об'єднання зусиль молоді для участі в соціально-економічних, суспільно-політичних, державотворчих процесах [5, с. 131].

В. Кулік та О. Бень розробляли класифікації молодіжних громадських об'єднань за характером діяльності [6; 7]. Т. Голубоцька займалася аналізом функцій молодіжних організацій, серед яких виділяла основні: організаційну, виховну, комунікативну та господарську [8].

В. Барабаш та О. Бень вивчали процеси інституціоналізації сучасного молодіжного руху загалом і МГО зокрема [9; 10].

Досить часто громадські (у їх числі й молодіжні) організації окреслюють як структури «третього сектору». Це поняття ґрунтується на структурно-функціональному розподілі суспільства на підсистеми, де до першого сектору відносять державу та пов'язані з нею інститути, до другого – комерційні інституції, налаштовані на отримання прибутку, а до третього – громадянське суспільство, що складається з інституцій чи організацій, які займаються різноманітною діяльністю, але не входять ні в систему державних органів, ані в систему прибуткових структур.

Дж. Фішер описував громадські організації як незалежний сектор, який відіграє ключову роль у формуванні взаємозв'язків між державою та населенням [1, р. 137–145]. Згідно з висновками дослідження «Civicus Index on Civil Society», молодіжні об'єднання визнаються одним із видів загальної сукупності організацій громадянського суспільства та становлять у ній окрему підсистему [11, с. 125–133].

Найчастіше визначення терміна «громадська організація» базується на дескриптивному аналізі її основних характеристик: добровільність, незалежність, неприбутковість, зорієнтованість на суспільне благо [12, с. 164–173].

Відповідно, МГО розглядають як форму об'єднання молодих людей з метою досягнення певних цілей на засадах позаособистісних стосунків [13, с. 45–67]. У даному випадку молодіжною громадською організацією можна вважати об'єднання молоді, які діють згідно із спільними інтересами та умовами заради досягнення основної мети, не включаючи їхні особистісні стосунки.

Водночас у соціології поширене й функціональне визначення поняття «молодіжна громадська організація». У теорії інституціоналізму МГО розглядають як соціальний інститут [14, с. 12–19]. Отже, згідно з даною теорією, молодіжна громадська організація – це форма організації та засіб ведення спільної діяльності людей, що забезпечує стабільне функціонування суспільних відносин. Вона розглядається як елемент соціальної структури – інституціональне об'єднання, що посідає певне місце в суспільстві та призначене для виконання встановлених функцій (у цьому значенні МГО є соціальною системою і розглядається як автономний об'єкт – система відносин, що об'єднує певну кількість індивідів для досягнення визначеної мети) [15, с. 234–245].

Проаналізувавши різні інтерпретації сутності МГО, у нашому дослідженні будемо дотримуватися визначення, запропонованого О. Бень: «Молодіжна громадська організація – це соціальні спільноти, сформовані молодими людьми на добровільних засадах для досяг-

нення певної мети, які мають усі ознаки інституціоналізованого утворення (мають певну структуру, систему норм і правил, пройшли процеси легітимзації та легалізації тощо), а також відповідають за формування громадянського суспільства, виконуючи функцію посередника між державою і громадськістю» [7, с. 338–345].

Як уже згадувалося, наше дослідження мало мультиметодний дизайн. На початковому етапі у березні 2013 р. було проведено 12 глибинних напівструктурованих інтерв'ю з членами МГО м. Львова. До вибірки було включено молодіжні громадські організації міста, що репрезентують різні сфери діяльності, а саме: соціальну, економічну, культурну та політичну. Відповідно, використовувалася цілеспрямована вибірка за репрезентативними типами. Метою цього дослідження було виявити особливості: 1) членства в МГО м. Львова; 2) сфери діяльності МГО м. Львова; 3) форми діяльності МГО м. Львова. Саме ці три тематичні блоки і становили основу запитальника напівструктурованого глибинного інтерв'ю. На основі результатів аналізу глибинних інтерв'ю було сформовано експертний портрет діяльності МГО, а також проведено операціоналізацію показників, які використовувалися в кількісному дослідженні.

Серед кількісних методів використовувалось опитування мешканців м. Львова методом обличчя-до-обличчя. Нашу базу даних складала два трендові опитування (омнібуси кафедри історії та теорії соціології ЛНУ ім. І. Франка, що проводилися в березні 2013-го та березні 2014 рр. серед населення м. Львова у віці 18 років та старше; вибіркова сукупність – 400 респондентів з розрахунком квотної репрезентативності за віком, статтю та районом постійного проживання).

За допомогою кількісних методів було досліджено молодіжну громадську активність львів'ян (кількісний показник) та поінформованість львів'ян про МГО м. Львова, їхні основні сфери та види/напрями діяльності. У 2014 р. окремий блок питань було присвячено участі МГО м. Львова у діяльності Євромайдану.

Основними складовими діяльності МГО виступають сфери та види діяльності. Під сферою діяльності будемо розуміти основну проблематику, яка визначає зміст і спрямованість діяльності організації. О. Бень пропонує розподілити молодіжні громадські організації (МГО) на п'ять груп, а саме ті, що: 1) займаються вихованням молоді; 2) допомагають вирішувати соціальні питання; 3) функціонують у сфері культури; 4) є частиною політичної системи суспільства; 5) діють в економічній сфері [7, с. 11–18]. Натомість ми поділили сфери діяльності МГО на чотири основні напрями: соціальний, культурний, політичний та економічний.

До видів діяльності МГО можна включити виконання різних робіт і надання послуг, передбачених статутом організації. Перелік видів виконуваних робіт і послуг може включати в себе будь-які напрями діяльності, не заборонені законодавством України. Отже, напрями/види діяльності МГО – це основні суспільні заходи, які організують діяльність МГО (наприклад, літні табори, семінари, волонтерська допомога, організація мирних акцій протесту тощо).

Аналіз отриманих статистичних даних дає можливість стверджувати, що відносно невеликий відсоток мешканців м. Львова є учасниками МГО – всього 5,8%. Проте на фоні подій листопада 2013-го – лютого 2014 рр. спостерігаємо збільшення участі у МГО до 6,8%.

Аналізуючи участь львів'ян у МГО відповідно до статі, можна стверджувати, що чоловіки м. Львова у 2013 р. займали дещо активнішу позицію стосовно участі в МГО, а у 2014 р. участь жінок і чоловіків майже зрівнялась (у 2013 р.: чоловіки – 6,1%, жінки – 5,6%; у 2014 р.: чоловіки – 7,1%, жінки – 6,9%).

Порівнюючи рівень обізнаності львів'ян з МГО, бачимо, що у 2014 р. відбувся невеликий стрибок (2013 р. – 41%, 2014 р. – 47%). У 2014 р. у відкритому запитанні про те, які

МГО вони знають, 47% львів'ян змогли дати якусь відповідь. Проте слід зауважити, що не всі з названих ГО були молодіжними. Серед названих МГО найчастіше називалася молодіжна громадська організація «Пласт» – 45% та немолодіжна ГО, яка нещодавно трансформувалася в політичну партію «Самопоміч», – 10%. Як бачимо, мешканцям м. Львова виявилось важко диференціювати громадські організації та політичні партії. Частина відповідей включала також молодіжні гілки політичних партій (наприклад, «Молода Батьківщина», «Молодий народний рух»). Відповідно можемо констатувати недостатню обізнаність львів'ян із специфікою діяльності організацій «третього сектору» в суспільстві, що є свідченням несформованості громадянського суспільства в Україні.

Аналіз зв'язку обізнаності львів'ян з основними соціально-демографічними характеристиками показує, що, на відміну від участі в ГО, пасивна обізнаність з діяльністю МГО у 2013 р. була вищою серед жінок. Проте у 2014 р. чоловіки вже випереджали жінок (2013 р.: чоловіки – 36,4%, жінки – 45,8%; 2014 р.: чоловіки – 47,4%; жінки – 45,5%).

Порівняння відповідей залежно від освіти респондентів показує, що чим вищим є рівень освіти, тим кращою є обізнаність з МГО м. Львова, а в ситуації політичної кризи та мобілізації громадянського суспільства розрив тільки посилюється (2013 р.: вища освіта – 42%, середня освіта – 36%; 2014 р.: вища освіта – 57%, середня освіта – 30%).

Прогнозовано рівень обізнаності стосовно львівських молодіжних громадських організацій є вищим серед молоді.

Проте цікавим є факт, що рівень матеріального добробуту у 2013 р. не мав впливу на рівень обізнаності респондентів, а у 2014 р. став важливим чинником: чим вищим є рівень добробуту, тим вищим є рівень обізнаності.

Намагаючись пояснити зафіксовані нами тенденції, ми можемо висловити припущення, що оскільки у подіях Євромайдану та в процесі мобілізації громадськості надзвичайно активну роль відігравали Інтернет і соціальні мережі, то рівень обізнаності з діяльністю МГО мав зростати саме серед соціальних когорт, активно залучених до цього виду засобів масової комунікації. Як показують результати проекту «Дослідження інформаційного простору Львівщини як інституту громадянського суспільства», яке проводилося у вересні – грудні 2013 р. у Львові та області на замовлення Львівської обласної ради, серед користувачів Інтернету переважають молоді чоловіки з високим рівнем освіти та доходів [16], що цілком відповідає описанам нами змінам.

Із проаналізованих глибинних інтерв'ю з активістами МГО м. Львова ми з'ясували, що найбільш поширеними сферами діяльності організацій були культурна та соціальна, а найменш – політична та економічна. Бачимо, що молодіжні громадські організації м. Львова є більшою мірою орієнтованими на благодійну та культурну діяльність.

Стосовно основних видів діяльності МГО м. Львова, що описувалися експертами під час глибинних інтерв'ю, можна виділити такі: виховання молоді, волонтерська діяльність, проведення різних тренінгів, наукових семінарів і конференцій, організація заходів щодо збереження навколишнього середовища, організація та проведення змістового дозвілля молоді через організацію наметових таборів, організація фестивалів, тематичних вечірок і мистецьких акцій, акцій протесту, участь у масових акціях, організація флешмобів, проведення майстер-класів, пропаганда та популяризація серед молоді основ здорового та безпечного життя, забезпечення громадського порядку.

Проте основними видами діяльності молодіжних організацій м. Львова, які виділили учасники (члени) МГО, виступають: організація фестивалів, тематичних вечірок і мистецьких акцій; благодійність (волонтерство) та проведення наукових тренінгів, семінарів і конференцій.

Тепер порівняємо, чи збігається отриманий нами експертний портрет діяльності молодіжних громадських організацій з тим, якою бачать цю діяльність мешканці міста.

Якщо класифікувати названі у відкритому запитанні громадські організації за сферами діяльності, то переважає культурна сфера (38 організацій), на другому місці опинилася соціальна (8 організацій), на третьому – політична (5 організацій) і на останньому – економічна (1 організація).

У 2013 та 2014 рр. ми додатково просили респондентів оцінити за 5-бальною шкалою те, якою мірою, на їхню думку, МГО м. Львова проявляють свою участь у кожній з названих сфер (де 1 – великою мірою, а 5 – зовсім ні). Таблиця 1 ілюструє результати.

Таблиця 1

Середні значення міри участі МГО м. Львова у різних сферах суспільства

Сфери суспільства	2013	2014
Культурна	2,29	2,28
Соціальна	2,51	2,46
Політична	2,91	2,60
Економічна	3,37	3,30

Отже, можемо зробити висновок, що загалом співвідношення між сферами активності підтверджує картину, зафіксовану з допомогою відкритого запитання. Проте діахронний аналіз демонструє, що у 2014 р. львів'яни фіксують вищу активність МГО у всіх сферах, а особливо у політичній, що може бути відголоском подій листопада 2013-го – грудня 2014 рр.

На думку львівських респондентів, основними видами/напрямами діяльності молодіжних громадських організацій виступають: виховання молоді (37,9% у 2013 р. і 38,2% у 2014 р.) та різноманітні культурні заходи (13,8% у 2013 р. та 12,4% у 2014 р.). Незважаючи на активні процеси політичної мобілізації у грудні 2013-го – лютому 2014 рр., у 2014 р., як і у 2013 р., найменше респондентів м. Львова обрали варіант відповіді «участь у політиці» (3,4% у 2013 р. та 3,5% у 2014 р.). Бачимо також, що і наукові та волонтерські заходи не привернули уваги львів'ян. Очевидно, це пов'язане з тим, що вони орієнтовані на вужчу аудиторію, а МГО не мають коштів на потужний медійний супровід своєї діяльності. Загалом, відсутність істотних відмінностей у двох опитуваннях свідчить про достатньо стійкий портрет діяльності молодіжних громадських організацій у м. Львові.

У 2014 р. ми також включили до запитальника блок питань, що мав на меті виявити вплив подій листопада 2013-го – лютого 2014 рр. на уявлення городян про роль МГО у цих подіях. Ми запитували, які МГО брали участь у подіях. Слід зауважити, що лише 36% респондентів назвали ГО, а загальний список названих організацій був значно вужчим. Очевидно, це свідчить про те, що громадський протест мав ширшу основу і виходив за рамки формалізованих громадських інститутів.

Якщо проаналізувати список назв громадських організацій, які, на думку львів'ян, були присутніми на львівському Євромайдані, то найчастіше згадувалися ГО м. Львова із національно-культурної сфери діяльності, а найрідше – з екологічної та економічної сфер. Серед львівських респондентів найпопулярнішими організаціями, які, на їхню думку, брали участь у діяльності Львівського Євромайдану, були «Самооборона» та «Правий сектор». Однак жодна з них не є молодіжною громадською організацією.

Проте самого факту присутності на львівському Євромайдані недостатньо для висновку стосовно активності МГО. Тому в наступному запитанні ми поцікавилися думкою львів'ян стосовно міри участі молодіжних громадських організацій м. Львова в його діяльності. Таблиця 2 демонструє отримані результати.

Таблиця 2

Відсотковий розподіл оцінок міри участі молодіжних громадських організацій м. Львова у діяльності львівського Євромайдану

Дуже велика участь	36,9%
Велика участь	27,6%
Не велика, не мала	29,1%
Мала участь	5,2%
Не бере жодної участі	1,3%

Як бачимо, в цілому львів'яни схильні надавати молодіжній громадській активності, яка проявилася під час подій листопада 2013-го – лютого 2014 рр., вагомого значення. Проте з попереднього запитання видно, що вони часто не розрізняють неформальні громадські об'єднання чи політичні партії та МГО.

Ми також запитували про найбільш поширені види діяльності молодіжних громадських організацій під час львівського Євромайдану. Таблиця 3 демонструє отримані результати.

Таблиця 3

Розподіл відповідей стосовно видів діяльності МГО м. Львова під час акцій львівського Євромайдану

Види діяльності	%
1. Організація мирних акцій	73,5
2. Організація масових протестів	67,4
3. Організація груп самопомоги (волонтерство)	60,9
4. Організація флешмобів	27,7
5. Організація культурних заходів	7,2
6. Організація тренінгів та навчальних семінарів	4,9
7. Організація дозвілля молоді	4,1
8. Організація екологічних заходів	2,3

Отже, можна зробити висновок, що львів'яни диференціюють діяльність молодіжних громадських організацій у звичайній ситуації та під час протестних акцій. На думку львів'ян, найпоширенішими видами діяльності МГО м. Львова під час львівського Євромайдану були: організація мирних акцій; організація масових протестів і організація груп самопомоги (волонтерство). А найменш актуальними видами діяльності МГО під час акцій Євромайдану у м. Львові стали саме ті види діяльності, які в повсякденних ситуаціях були визнані як найважливіші – організація тренінгів і семінарів, дозвілля молоді, а також проведення культурно-мистецьких заходів.

Підсумовуючи, можемо зауважити, що рівень залученості до молодіжних громадських організацій у м. Львові істотно відрізняється від рівня поінформованості про них (7% проти 47%). Свідченням недостатньої сформованості громадянського суспільства в регіоні є той факт, що львів'яни плутають громадські організації та політичні партії, не завжди можуть відрізнити молодіжні ГО від немолодіжних.

Важливими факторами, що впливали на рівень обізнаності містян з діяльністю МГО, виступали вік та рівень освіти респондента. У 2014 р. вагомим також був високий рівень

доходів, який у непрямий спосіб може свідчити про те, що основним джерелом інформування громадян про діяльність МГО є інтернет-ресурси.

Найчастіше згадуваними в експертних інтерв'ю сферами діяльності організацій, рівно ж як і зафіксованими у громадській думці львів'ян, були культурна та соціальна, а найменш – політична та економічна. Загалом діяльність МГО у м. Львові лише частково потрапляє у поле зору громадян. Наукові та волонтерські заходи залишаються поза увагою львів'ян.

Діахронний аналіз відповідей львів'ян стосовно діяльності МГО продемонстрував, що громадяни мають про них звужені, але достатньо стійкі уявлення.

Список використаних джерел

1. Єдиний реєстр громадських формувань в Україні [Електронний ресурс]. – Офіційний сайт Міністерства юстиції України. – Режим доступу : <http://rgf.informjust.ua/pages/default.aspx>.
2. *Fisher J.* Nongovernments: NGOs and the Political Development of the Third World / J. Fisher. – Connecticut : Kumarian Press, 1998. – 246 p.
3. *Lewis D.* The Management of Non-Governmental Development Organizations. An In-troduction / D. Lewis. – London ; NY : Ruetledge, 2001. – 285 p.
4. *Головенько В.А.* Український молодіжний рух у ХХ столітті: історико-політологічний аналіз основних періодів / В. А. Головенько. – К. : А.Л.Д., 1997. – 160 с.
5. *Корнієвський О.А.* Молодіжний рух та політичні об'єднання в сучасній Україні / О. А. Корнієвський, В. М. Якушик. – К. : Київ. братство, 1997. – 132 с.
6. *Кулик В.* Молода Україна: сучасний організований молодіжний рух та неформальна ініціатива / В. Кулик, Т. Голобуцька, О. Голобуцький. – К. : Центр дослідження проблем громад. сусп-ва, 2000. – 460 с. – (Дослідження).
7. *Бень О.Т.* Молодіжні громадські організації: концептуалізація поняття, функції, класифікація / О. Т. Бень // Вісн. ЛНУ. Серія соціологічна. – Л., 2008. – С. 338–345.
8. *Голубоцька Т.* Молода Україна: сучасний організований молодіжний рух та неформальна ініціатива : дослідж. / Т. Голубоцька, О. Голубоцький. – К. : Центр дослідження проблем громад. сусп-ва, 2000. – С. 172.
9. *Барабаш В.В.* Інституціоналізація сучасного молодіжного руху України: тенденції та проблеми : автореф. дис. ... канд. соціол. наук : 22.00.04 «Спеціальні та галузеві соціології» / В. В. Барабаш. – Х., 2005. – 21 с.
10. *Бень О.Т.* Інституалізація молодіжних громадських організацій у сучасному українському суспільстві (на прикладі м. Львова) : автореф. дис. ... канд. соціол. наук : 22.00.04 «Спеціальні та галузеві соціології» / О. Т. Бень. – Запоріжжя : Класич. приват. ун-т, 2008. – С. 21.
11. *Головенько В.* Ставлення молоді до громадського життя / В. Головенько // Молодь України у дзеркалі соціології ; заг. ред. О. Балакіревої, О. Яременка. – К. : УІСД, 2001. – С. 223.
12. Третій сектор в Україні: проблеми становлення / М.Ф. Шевченко (кер. авт. кол.), В.А. Головенько, Ю.М. Галустьян та ін. – К. : Укр. ін.-т соц. дослідж., 2001. – 173 с.
13. Соціологія: учеб. / Волков Ю.Г., Добреньков В.И., Нечипуренко В.Н., Попов А.В. – М., 2000. – С. 167.
14. *Макеєв С.* Соціальні інститути: класичні тлумачення й сучасні підходи до визначення / С. Макеєв // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2003. – № 4. – С. 12–19.
15. Соціологія : короткий енциклопедичний словник / під ред. А. А. Герасимчука – К., 1998. – С. 367.
16. Дослідження інформаційного простору Львівщини як інституту громадянського суспільства України [Електронний ресурс]. – Офіційний сайт Львівської обласної державної адміністрації. – Режим доступу : loda.gov.ua/wp.../Report-Media_2013.pptx.

References

1. Edynyi reestr gromads'kykh formuvan' v Ukraini [The unified register of community groups in Ukraine]. Ofitsiyniy sait Ministerstva yustytzii Ukrainy, available at: <http://rgf.informjust.ua/pages/default.aspx> [in Ukrainian]
2. *Fisher J.* Nongovernments: NGOs and the Political Development of the Third World. Connecticut, Kumarian Press, 1998, 246 p.
3. *Lewis D.* The Management of Non-Governmental Development Organizations. An In-troduction. London; NY, Ruetledge, 2001, 285 p.
4. *Goloven'ko V.A.* Ukrains'kyi molodizhnyi rukh u XX stolitti: istoryko-politologichniy analiz osnovnykh periodiv [Ukrainian youth movement in the 20th century: historical and political analysis of the main periods]. Kyiv, A.L.D., 1997, 160 p. [in Ukrainian]
5. *Kornievs'kyi O.A., Yakushik V.M.* Molodizhnyi rukh ta politychni ob'ednannya v suchasniy Ukraini [The youth movement and political associations in contemporary Ukraine]. Kyiv, Kyivs'ke bratstvo, 1997, 132 p. [in Ukrainian]
6. *Kulyk V., Golobuts'ka T., Golobuts'kyi O.* Moloda Ukraina: suchasniy organizovanyi molodizhnyi rukh ta neformal'na initsiatyva [Young Ukraine: modern organized youth movement and the informal initiative]. Kyiv, Tsentr doslidzhennya problem gromadyans'kogo suspil'stva, 2000, 460 p. [in Ukrainian]
7. *Ben' O.T.* Molodizhni gromads'ki organizatsii: kontseptualizatsiya ponyattya, funktsii, klasyfikatsiya [Youth public organization: conceptualization concepts, functions, classification]. Visnyk LNU. Seriya sotsiologichna. Lviv, 2008, pp. 338–345 [in Ukrainian]
8. *Golubots'ka T., Golubots'kyi O.* Moloda Ukraina: suchasniy organizovanyi molodizhnyi rukh ta neformal'na initsiatyva: doslidzhennya [Young Ukraine: modern organized youth movement and the informal initiative: research]. Kyiv, Tsentr doslidzhennya problem gromads'kogo suspil'stva, 2000, p. 172 [in Ukrainian]
9. *Barabash V.V.* Instytutsionalizatsiya suchasnogo molodizhnogo rukhu Ukrainy: tendentsii ta problemy [The institutionalization of the modern youth movement in Ukraine: trends and challenges]: avtoref. dys. ... kand. sotsiol. nauk. Kharkiv, 2005, 21 p. [in Ukrainian]
10. *Ben' O.T.* Instytualizatsiya molodizhnykh gromads'kykh organizatsii u suchasnomu ukrains'komu suspil'stvi (na prykladi m. L'vova) [The institutionalization of youth organizations in the modern Ukrainian society (based on the example of Lviv)]: avtoref. dys. ... kand. sotsiol. nauk. Zaporizhzhya, Klasych. pryvat. un-t, 2008, p. 21. [in Ukrainian]
11. *Goloven'ko V.* Stavlennya molodi do gromads'kogo zhyttya [The attitude of young people to social life]. Molod' Ukrainy u dzerkali sotsiologii; zag. red. O. Balakirevoi, O. Yaremenka. Kyiv, UISD, 2001, p. 223. [in Ukrainian]
12. *Shevchenko M.F., Goloven'ko V.A., Galustyan Yu.M.* ta in. Tretii sektor v Ukraini: problemy stanovlennya [Third sector in Ukraine: problems of establishment]. Kyiv, Ukr. in.-t sots. doslidzh., 2001, 173 p. [in Ukrainian]
13. *Volkov Yu.G., Dobren'kov V.I., Nechipurenko V.N., Popov A.V.* Sotsiologiya: uchebnik [Sociology: textbook]. Moscow, 2000, p. 167 [in Russian]
14. *Makeev S.* Sotsial'ni instytuty: klasychni tлумachennya i suchasni pidkhody do vyznachennya [Social institutions: a classical interpretation and modern approaches to the definition]. Sotsiologiya: teoriya, metody, marketyng – Sociology: theory, methods, marketing, 2003, № 4, pp. 12–19 [in Ukrainian]
15. Sotsiologiya: korotkyi entsyklopedychnyi slovnyk [Sociology: brief encyclopedic dictionary]; pid red. A.A. Gerasymchuka. Kyiv, 1998, p. 367 [in Ukrainian]
16. Doslidzhennya informatsiinogo prostoru L'vivshchyny yak instytutu gromadyans'kogo suspil'stva Ukrainy [Exploring of an information space of the Lviv region as an institution of civil society in

Ukraine]. Ofitsiyni sait L'vivs'koi oblasnoi derzhavnoi administratsii, available at: http://loda.gov.ua/wp.../Report-Media_2013.pptx [in Ukrainian]

Отримано 24.07.2014

Серета В. В., канд. социол. наук, доцент кафедры истории и теории социологии Львовского национального университета имени Ивана Франко,
Яхтома О. Я., социолог, Львовский национальный университет имени Ивана Франко

ОСОБЕННОСТИ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ МОЛОДЕЖНЫХ ОБЩЕСТВЕННЫХ ОРГАНИЗАЦИЙ В Г. ЛЬВОВЕ: ДИНАМИКА И АКТУАЛЬНОЕ СОСТОЯНИЕ

Статья посвящена исследованию представлений львовян об особенностях функционирования молодежных общественных организаций в г. Львове.

На базе анализа глубинных интервью был создан экспертный портрет деятельности молодежных общественных организаций, который на последующем этапе сравнивался с представлениями львовян о деятельности молодежных общественных организаций в их городе. На основе диахронного сравнительного анализа продемонстрировано, что жители города имеют узкую, но достаточно устойчивую картину представлений о деятельности молодежных общественных организаций.

Ключевые слова: молодежные общественные организации, экспертный портрет деятельности молодежных общественных организаций, сферы деятельности, виды деятельности.

Sereda V.V. PhD. (Sociology), associate professor, department of history and theory of sociology, Ivan Franko National University of Lviv,
Yahtoma O.Ya., Ivan Franko National University of Lviv

FEATURES OF FUNCTIONING OF YOUTH NON-GOVERNMENT ORGANIZATIONS IN LVIV: DYNAMICS AND CURRENT STATUS

The article is devoted to the analysis of the representations of Lviv citizens on functioning features of the youth non-government organizations in Lviv. Based on the analysis of the in-depth interviews an expert portrait of the youth non-government organizations activities was formed, which further was compared to the citizens' views about the activities of youth organizations in their city. Based on the diachronic comparative analysis, the data was obtained that the townspeople have narrowed, but a fairly stable idea on the activities of the Lviv youth organizations.

Keywords: youth non-government organization, expert portrait of the youth non-government organizations' activities, field of activities, types of activities.